Додаток 1

до листа ПНЗ «Центр НПВТКУМ»

від 11.11.2026 № 274/03-06

Список
музеїв при закладах освіти Чернігівської області – учасників І туру Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу» у 2026/2027 навчальному році

№ з/п	*Територіальна громада*	*Назва музею*	*Заклад освіти*
Військово-історичні музеї			
1	Чернігівська міська	Музей краєзнавства та військово-патріотичного виховання учнівської молоді «Чернігів – рідне місто моє»	Чернігівський ліцей № 15 Чернігівської міської ради
2	Чернігівська міська	Військово-історичний музей Пам'яті захисників Вітчизни ***(Зразковий музей)***	Чернігівський ліцей № 22 Чернігівської міської ради
3	Чернігівська міська	Військово-історичний музей захисників Вітчизни ***(Зразковий музей)***	Чернігівська гімназія № 34 Чернігівської міської ради
4	Коропська селищна	Військово-історичний музей ***(Зразковий музей)***	Атюшівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Станіслава Ковтуна Коропської селищної ради Чернігівської області
5	Прилуцька міська	Військово-історичний музей	Прилуцька гімназія № 10 Прилуцької міської ради Чернігівської області
6	Прилуцька міська	Військово-історичний музей	Прилуцька гімназія № 12 Прилуцької міської ради Чернігівської області
7	-	Музей історії воєн ***(Зразковий музей)***	Комунальний заклад «Прилуцький професійний ліцей» Чернігівської обласної ради
8	-	Військово-історичний музей «Патріот»	Комунальний заклад «Чернігівський професійний будівельний ліцей» Чернігівської обласної ради

№ з/п	*Територіальна громада*	*Назва музею*	*Заклад освіти*
Літературні музеї			
9	Бобровицька міська	Музей П. Тичини (літературний)	Пісківський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені П. Г. Тичини Бобровицької міської ради Чернігівської області
10	Прилуцька міська	Музей «Шевченківська світлиця» (літературний)	Центр творчості дітей та юнацтва Прилуцької міської ради Чернігівської області
Мистецькі та галузеві музеї			
11	Бобровицька міська	Музей-галерея (мистецький)	Пісківський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені П .Г. Тичини Бобровицької міської ради Чернігівської області
12	Сосницька селищна	Музей імені О. П. Довженка (мистецький)	Сосницький ліцей імені О. П. Довженка Сосницької селищної ради Чернігівської області
13	Ріпкинська селищна	Музей «Центр педагогічної спадщини Софії Русової» (галузевий)	Ріпкинський ліцей імені Софії Русової Ріпкинської селищної ради
14	Ріпкинська селищна	Музей мовознавця А. П. Грищенка (галузевий)	Ріпкинський ліцей імені Софії Русової Ріпкинської селищної ради

Додаток 2

до листа ПНЗ «Центр НПВТКУМ»

від 11.11.2026 № 274/03-06

Умови
проведення І туру Всеукраїнського конкурсу
екскурсоводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу»
в 2026/2027 навчальному році

І тур Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу» (далі – Конкурс) проводиться з метою виховання у здобувачів освіти любові до рідного краю, бережливого ставлення до історії, духовної спадщини українського народу, природного довкілля; розвитку музейної справи в закладах загальної середньої, позашкільної та професійної освіти (далі – заклади освіти).

У Конкурсі беруть участь здобувачі освіти закладів загальної середньої, позашкільної, професійної освіти (далі – учасники), які є екскурсоводами музеїв закладів освіти.

Конкурс проводиться з 01 листопада 2026 року до 01 лютого 2027 року. Конкурсні роботи подаються на електронну адресу комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» centr_dute@ukr.net ***до 01 січня 2027 року*** з поміткою «на конкурс екскурсоводів».

До участі в Конкурсі запрошуються учасники, які представляють музеї таких профілів:

- військово-історичного,
- літературного;
- мистецького, природничого, науково-технічного та галузевого.

На Конкурс подаються презентації екскурсій та текстові описи оглядових екскурсій в електронному вигляді.

Звертаємо увагу, що до участі в Конкурсі, відповідно до умов проведення, подаються лише **оглядові** екскурсії, тобто ті, які висвітлюють всю експозицію музею.

Презентації та описи **тематичних** екскурсій **не будуть допущені до участі** в Конкурсі.

1. Вимоги до текстового опису оглядової екскурсії.

Вимоги до оформлення тексту:

текстовий опис екскурсії повинен мати об'єм до 7 сторінок друкованого тексту та, за необхідності, додаток на 1 сторінку (важлива на ваш погляд інформація) за наступними параметрами: документ Microsoft Word, шрифт

Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,0 – 1,5 на аркушах А-4. Нумерація сторінок наскрізна.

Вимоги до оформлення титульної сторінки:

- повна назва закладу освіти, його підпорядкування;
- назва Конкурсу;
- профіль музею;
- назва екскурсії,
- виконавець (прізвище, ім'я, по батькові, клас чи гурток, творче об'єднання), педагогічний (науковий) керівник (ПІБ повністю, місце роботи, посада, контактний телефон).

Вимоги до вступу:

- короткі загальні відомості про історію створення музею, загальний його зміст, назви та зміст основних його розділів, на який вік слухачів розрахована екскурсія;
- назви організацій, з якими заклад освіти співпрацює у музейній справі, тривалість екскурсії;
- перелік назв тематичних екскурсій, які проводяться в музеї.

Вимоги до основної частини (тексту оглядової екскурсії):

- відповідно до кожного із слайдів презентації (в дужках в текстовому описі вказувати відповідний номер слайду) коротко розкрити зміст експозиції музею (кожного з його розділів, стендів), акцентуючи увагу на конкретних музейних предметах;
- коротко розкрити форми роботи із залучення окремих музейних предметів до музею (яким чином потрапили до нього);
- в тексті оглядової екскурсії ставити запитання до слухачів, які допомагають активізувати увагу, закріпити інформацію про почуте і побачене під час екскурсії.

Вимоги до висновку стосуються:

- змісту екскурсії в цілому;
- окремих коментарів про зміст музейної експозиції;
- прикладів форм та засобів популяризації музейної колекції (екскурсії, друковані, усні, відео тощо).

В текстовому описі обов'язково вказується перелік використаних під час підготовки оглядової екскурсії джерел та літератури.

2. Вимоги до презентації оглядової екскурсії.

Презентація оглядової екскурсії музеєм закладу освіти повинна бути виконана в програмі «Microsoft Offise Power Point».

Рекомендується не перевантажувати презентацію текстовою інформацією, але її повинно бути достатньо для коментування ілюстративного матеріалу (карт, схем, малюнків, фотографій тощо). Необхідно зменшувати розмір графічних файлів, що вносяться в презентацію, для безперебійної роботи комп'ютерів при їх демонстрації. Загальний розмір презентації – до 50 Мб.

На першому слайді презентації відображаються:

- повна назва закладу освіти, його підпорядкування;
- назва Конкурсу;
- профіль музею: військово-історичний, літературний, мистецький, галузевий;
- назва екскурсії (може бути символічна, літературна, але не повинна дублювати назву Конкурсу);
- виконавець (прізвище, ім'я, по батькові, клас чи гурток, творче об'єднання);
- педагогічний керівник (ПІБ (повністю), місце роботи, посада, контактний телефон).

Зміст слайдів презентації повинен відповідати змісту основної частини текстового опису (оглядовій екскурсії). Під час демонстрації об'єктів показу слід дотримуватись науковості, послідовності, збалансованості показу музейних предметів (основні-допоміжні), активно використовувати копії архівних документів, фото, схеми, малюнки тощо, загальні види та окремі складові експозиції.

В презентації обов'язково вказується перелік використаних під час підготовки оглядової екскурсії джерел та літератури.

Час демонстрації презентації та одночасного ведення екскурсії не повинен перевищувати 10 хвилин.

3. Оцінювання конкурсних матеріалів

Критерії оцінювання текстового опису оглядової екскурсії:

№ з/п	Зміст критерію	Кількість балів
1.	Відповідність вимогам щодо оформлення титульної сторінки	5
2.	Відповідність вимогам до оформлення тексту	6
3.	Відповідність вимогам щодо вступу текстового опису	6
4.	Відповідність вимогам до основної частини текстового опису (оглядової екскурсії)	22
5.	Відповідність вимогам до висновку текстового опису	6
6.	Наявність переліку використаних джерел та літератури	5
	ВСЬОГО:	**50**

Критерії оцінювання презентації оглядової екскурсії:

№ з/п	*Зміст критерію*	*Кількість балів*
1	Загальні дані про музей: назва музею, його підпорядкування, профіль, назва екскурсії, перелік основних розділів експозиції, на який вік слухачів розрахована екскурсія	6
2	Демонстрація об'єктів показу: науковість, доступність, послідовність, збалансованість показу музейних предметів (основні – допоміжні)	8
3	Наявність копій архівних документів, фото, схем, малюнків тощо; загальні види та окремі складові експозиції. Авторство фотознімків або їх джерела	10
4	Відповідність слайдів текстовому опису екскурсії	15
5	Перелік використаних джерел та літератури	6
	ВСЬОГО:	**45**

4. Визначення переможців та призерів, їх нагородження

Підсумки Конкурсу підводяться окремо для кожного профілю музеїв.

Переможці та призери Конкурсу визначаються журі за кількістю набраних ними балів.

Переможцями Конкурсу є учасники, які набрали найбільшу кількість балів та посіли перші місця.

Призерами Конкурсу є учасники, які за кількістю набраних балів посіли другі та треті місця.

Переможці та призери Конкурсу на підставі рішення журі нагороджуються дипломами комунального позашкільного закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді».

Переможці Конкурсу за рішенням організаторів можуть бути відзначені призами.